

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē bālakāṇḍē

॥ catvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ catvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

sagaraputrāṇāṃ bhāvināṃ vināśaṃ sūcayitvā brahmaṇā
dēvānāṃ śamaṇaṃ bhuvāṃ khanatāṃ sagarātmajānāṃ
kapilapārśvē gamanaṃ tasya rōṣāgninā tēṣāṃ bhasmībhāvaśca

dēvatānāṃ vacaḥ śrutvā
bhagavān vai pitāmahaḥ |
pratyuvāca susantrastān
kṛtāntabalamōhitān ॥ 1.40.1 ॥

yasyēyaṃ vasudhā kṛtsnā
vāsudēvasya dhīmataḥ |
maḥiṣī mādhasyaṣaiṣā
sa ēva bhagavān prabhuḥ ॥ 1.40.2 ॥

kāpilaṃ rūpamāsthāya
dhārayatyaniśaṃ dharām |
tasya kōpāgninā dagdhā
bhaviṣyanti nṛpātmajāḥ ॥ 1.40.3 ॥

prthivyāścāpi nirbhēdō
dṛṣṭa ēva sanātanaḥ |

sagarasya ca putrāṇām
vināśō dīrghadarśinām || 1.40.4 ||

pitāmahavacaḥ śrutvā
trayastrimśadarindamāḥ |
dēvāḥ paramasaṃhr̥ṣṭāḥ
punarjagmuryathāgatam || 1.40.5 ||

sagarasya ca putrāṇām
prādurāsīnmahāsvanaḥ |
pṛthivyām bhidyamānāyām
nirghātasamaniḥsvanaḥ || 1.40.6 ||

tatō bhittvā mahīm sarvām
kṛtvā cāpi pradakṣiṇam |
sahitāḥ sāgarāḥ sarvē
pitaraṃ vākyamabruvan || 1.40.7 ||

parikrāntā mahī sarvā
sattvavantaśca sūditāḥ |
dēvadānavarakṣāṃsi
piśācōragapannagāḥ || 1.40.8 ||

na ca paśyāmahēśvaṃ tē
aśvahartāramēva ca |
kiṃ kariṣyāma bhadraṃ tē
buddhiratra vicāryatām || 1.40.9 ||

tēṣāṃ tad vacanaṃ śrutvā
putrāṇām rājasattamaḥ |

samanyurabravīd vākyam
sagarō raghunandana || 1.40.10 ||

bhūyaḥ khanata bhadram vō
vibhēdya vasudhātalam |
aśvahartāramāsādya
kṛtārthāśca nivartata || 1.40.11 ||

piturvacanamāsādya
sagarasya mahātmanaḥ |
ṣaṣṭiḥ putrasahasrāṇi
rasātalamabhidravan || 1.40.12 ||

khanyamānē tatastasmin
dadṛśuḥ parvatōpamam |
diśāgajaḥ virūpākṣam
dhārayantaḥ mahītalām || 1.40.13 ||

saparatavanāḥ kṛtsnāḥ
pṛthivīm raghunandana |
dhārayāmāsa śīrasā
virūpākṣō mahāgajaḥ || 1.40.14 ||

yadā parvaṇi kākutstha
viśramārthaḥ mahāgajaḥ |
khēdāccālayatē śīrṣaḥ
bhūmikampastadā bhavēt || 1.40.15 ||

tē taḥ pradakṣiṇaḥ kṛtvā
diśāpālaḥ mahāgajaḥ |

mānayantō hi tē rāma
jagmurbhittvā rasātaḥ || 1.40.16 ||

tataḥ pūrvāṃ diśaṃ bhittvā
dakṣiṇāṃ bibhiduḥ punaḥ |
dakṣiṇasyāmapī diśi
dadṛśustē mahāgajam || 1.40.17 ||

mahāpadmaṃ mahātmānaṃ
sumahatparvatōpamam |
śirasā dhārayantaṃ gāṃ
vismayaṃ jagmuruttamam || 1.40.18 ||

tē taṃ pradakṣiṇaṃ kṛtvā
sagarasya mahātmanaḥ |
ṣaṣṭiḥ putrasahasrāṇi
paścimāṃ bibhidurdiśam || 1.40.19 ||

paścimāyāmapī diśi
mahāntamacalōpamam |
diśāgajam saumanasaṃ
dadṛśustē mahābalāḥ || 1.40.20 ||

tē taṃ pradakṣiṇaṃ kṛtvā
pṛṣṭvā cāpi nirāmayam |
khanantaḥ samupākrāntā
diśaṃ sōmavatīṃ tadā || 1.40.21 ||

uttarasyāṃ raghuśrēṣṭha
dadṛśurhimapāṇḍuram |

bhadraṃ bhadreṇa vapuṣā
dhārayantaṃ mahīmimām || 1.40.22 ||

samālabhya tataḥ sarvē
kṛtvā cainaṃ pradakṣiṇam |
ṣaṣṭiḥ putrasahasrāṇi
bibhidurvasudhātalam || 1.40.23 ||

tataḥ prāguttarāṃ gatvā
sāgarāḥ prathitāṃ diśam |
rōṣādabhyakhanan sarvē
pṛthivīm saagarātmajāḥ || 1.40.24 ||

tē tu sarvē mahātmānō
bhīmavēgā mahābalāḥ |
dadṛśuḥ kapilaṃ tatra
vāsudēvaṃ sanātanam || 1.40.25 ||

hayaṃ ca tasya dēvasya
carantamavidūrataḥ |
praharṣamatulaṃ prāptāḥ
sarvē tē raghunandana || 1.40.26 ||

tē taṃ yajñahanaṃ jñātvā
krōdhaparyākulēkṣaṇāḥ |
khanitralāṅgaladharā
nānāvṛkṣaśilādharāḥ || 1.40.27 ||

abhyadhāvanta saṅkruddhā -
stiṣṭha tiṣṭhēti cābruvan |

asmākaṃ tvaṃ hi turagaṃ
yajñiyaṃ hṛtavānasi || 1.40.28 ||

durmedhastvaṃ hi samprāptān
viddhi naḥ saḡarātmajān |
śrutvā tad vacanaṃ tēṣāṃ
kapilō raghunandana || 1.40.29 ||

rōṣēṇa mahatāviṣṭō
huṅkāramakarōt tadā |
tatastēnāpramēyēṇa
kapilēna mahātmanā |
bhasmarāśīkṛtāḥ sarvē
kākutstha saḡarātmajāḥ || 1.40.30 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
bālakāṇḍē catvāriṃśaḥ sargaḥ ||